

зования данной технологии преподавателю приходится преодолевать фактор психологической инертности, интеллектуальной лени у студентов, которые привыкли пассивно воспринимать учебный материал.

Таким образом, имея в своём распоряжении только «доску и мел» можно довольно эффективно использовать проблемное обучение и стратегии технологии «Критическое мышление». Об этом свидетельствует как наш собственный опыт, так и новая волна исследований этой интересной области дидактики.

Литература:

1. Селевко Г.К. Современные образовательные технологии. – М., 1998.
2. Гузеев В.В. Образовательная технология. – М., 1996.
3. Генике Е. Как преподавать студентам, которые хотят учиться.// Альма Матер, 1999. № 10, – с.23-30.
4. Вербицкий А.А. Активное обучение в высшей школе: контекстный подход. – М., 1991.
5. Груздев В., Груздев Г. Педагогическая технология эвристического типа. //Высшее образование в России, 1996, № 1. – с. 117.
6. Чошанов М.В. Гибкая технология проблемно – модульного обучения. – М., 1996.
7. Загашев И.О., Заир – Бек С.И. Критическое мышление: технология развития. – СПб: Альянс «Дельта», 2003.
8. Лызь Н.А., Лызь А.Е. Компетентностно-ориентированное обучение: опыт внедрения инноваций.// Высшее образование в России. 2009, № 6. – с.27-36.
9. Основы критического мышления./ Сост. Дж. Л. Стил, К.С. Мередит, Ч. Темпл, С. Уолтер. – Нью – Йорк, Институт «открытое общество», 1997.

Summary

The article shows a brief review of the literature of the pedagogical technologies and experience of usage during training of future teaching.

СЫРТТАЙ ОҚЫТУ ОҚУШЫЛАРЫНЫҢ БІЛІМ САПАСЫН АРТТЫРУДА АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР ҚҰРАЛДАРЫН ПАЙДАЛАНУ

Сегізбаева А.С., Бектасова А.А.

Қазақстан, М.Дулатов атындағы Қостанай инженерлік-экономикалық университетінің техникалық-экономикалық колледжі

Біздің оқу орнымыз бәсекелестік ортасында өмір сүргендіктен колледждегі мамандарды даярлау сапасына қойылатын талаптарды қайта қарауға тура келеді. Колледж және басқа да оқу орны үшін сапа тұтынушының (студенттің, оқытушының, кәсіпорынның) мүддесін қанағаттандыру дәрежесі болып табылады. Бірақ сырттай бөлімінде маңызды мәселе біздің түлектеріміз тиімді кәсіби қызметіне жарамдылық дәрежесі болып табылады.

Біздің облысымызда ОКБ бағдарламасын 30 колледж жүзеге асырады, онда 23000 студент білім алады. Қостанай техникалық-экономикалық колледждінде 12 мамандық бойынша 1700 адам білім алуда, оның ішінде сырттай бөлімінде 600 адам.

Еңбек нарығы қажеттілігіне бағытталған мамандарды даярлауға байланысты өндірістен қол үзбей оқытудың әлеуметтік маңыздылығы күрт ұлғайды, бұл колледж бойынша санақтық деректермен расталады. Егер 2005 жылы сырттай бөлімінде түлектердің саны 30 адам құраса, ал 2010 жылы бұл сан 287 адамға көбейді. Өндірістен қол үзбей оқуға деген көзқарастары да өзгерді. Қостанай облысы және басқа да облыстарынан, аудандарынан сырттай оқытын студенттердің сауалнамасы бойынша оқуға деген көзқарастары 2005 жылдан 2010 жылға дейін 20 пайызға ұлғайды.

Ағымды және қорытынды аттестацияны талдау нәтижесінде өндірістен қол үзбей мамандарды даярлауда қиындықтар анықталды. Бұл қиындықтар жалпы білім беру түрлі дең-

гейде даярлауға, мектепті аяқтау мен колледжге түсу арасындағы уақытына байланысты. Әрине бұл жағдайлар ақпаратты қабылдау, түсіну дәрежесіне әсер етеді.

Алайда студенттерді сырттай оқытуды ұйымдастыруда негізгі қиындық өз бетімен қажетті білім алу қабілетінің жоқтығы болып табылады. Біздің оқушымызды өз бетімен білім алуды қалай үйретуге болады? Американдық педагог Филиппа С.Шлехти бизнесмендердің, жұмыс берушілердің салуалнамалары бойынша «Бізге өз бетімен білім ала алатын адамдар керек» деген жауап алған. Өйткені өз бетімен жұмыс істей алса, білімін өндірісте пайдалана алады.

Бұл мәселені шешу үшін білім беру процесіне жаңарту элементтерін енгізу керек. Бұл қажетті оңтайлы кәсіптік құзыреттілікке қол жетудің жаңа концептуальді әдістерін әзірлеуді білдіреді.[1] Біздің студенттерімізді қалай қызықтыруға болады? Қалай білім сапасын арттыруға болады? Біздің тұтынушының, яғни студенттің қажеттіліктерін қанағаттандыру үшін сырттай оқу бөлімінің жұмысын қалай арттыруға болады? Жаңартудың қандай түрлерін, технологияларын, элементтерін қолдануға болады?

Сырттай оқу бөлімі өндірістен қол үзбей оқытын студенттердің өз бетімен білім алуды ұйымдастырудың түрлерін жаңа технологияларды қолданып әзірлеуге шешім қабылдады.

Сырттай оқытын студенттердің өз бетімен білім алуды оңтайлы ұйымдастыру үшін сырттай оқытын студенттердің өз бетімен білім алуды жетілдіру бойынша ғылыми еңбектермен толық танысуға; біздің колледжің сырттай оқытын студенттерінің өз бетімен даярлауды ұйымдастыруда қиындықтарды нақты анықтауға; мамандарды даярлауға қойылатын қазіргі заманғы талаптарға сәйкес сырттай оқытын студенттердің өз бетімен білім алуды ұйымдастыру бойынша моделін жасауға; жаңа технологияларды, компьютер мүмкіндіктерін қолданып сырттай оқытын студенттердің өз бетімен жұмыс жасау үшін оқу кешенін әзірлеп сынаудан өткізуге; сырттай оқытын студенттердің өз бетімен білім алуда жаңа технологияларды пайдалануды талдауға қажет болды.

Сырттай оқытын студенттердің өз бетімен білім алуды ұйымдастыру бойынша түрлерді, әдістерді әзірлеп енгізу үшін жұмысты кезеңмен өткізуге шешім қабылданды: зерттеу мәселесі бойынша талдау жұмысы, ұсыныстарды әзірлеу, оқушылардың анкетасы, әлеуметтік сауалнамасы кіретін ұйымдастыру жұмысы, электронды және қағаз тасушылардағы пәндер бойынша оқу кешені мазмұнын қалыптастыру, нәтижелерді талдау – эксперименталды жұмыс, қорытынды – нәтижелер бойынша соңғы қорытындыларды тұжырымдау, зерттеудің болашағын анықтау.

Нәтижелерді анықтау және әрі қарай іс-әрекеттерді қабылдау үшін зерттеуді енгізуге дейін және зерттеу барысында студенттердің сауалнамасы және анкеталауын жүргізу жоспарланды.

Студенттердің анкеталарының талдауы бойынша сырттай оқытын студенттердің өз бетімен білім алуды неге ұйымдастыра алмайтыны туралы қорытынды жасалды.

Өндірістегі студенттің білім алу ынтасын жұмыс беруші түсіне алмайды, әсіресе шағын өндірісте. Яғни жұмыс беруші болашағына немқұрайлы қарайды. Еуропада жұмыс беруші басқаша ойлайды. Сырттай оқытын студент жұмыс істегендіктен кітапханаға баруға уақыты болмайды.

Студенттердің көбі ауыл жерлерде тұрады. Ауыл кітапханаларында қажетті оқу және әдістемелік әдебиеті болмайды, пәндер бойынша бақылау жұмыстарын орындауға қиындық туғызады.

Сырттай оқытын студенттердің өз бетімен білім алуды ұйымдастыруда қиындықтардың жиынтығын анықтау (ақпараттың шектеулігі; оқыту процесін басқарудағы қиындықтары; әдістемелік қамтамасыз етудің төмен деңгейі; білім алушылардың жеке қажеттіліктері, мүдделері және тәжірибелері тұрғыдан сырттай алатын курстарының икемділігі жеткіліксіз; өз бетімен білім алуда тәжірибенің жоқтығы т.б.) зерттеудің ғылыми жаңалығы мен теориялық маңыздылығын құрайды. Бұл тұрғыда оқытудың қазіргі заманғы принциптеріне сәйкес оқы-

тудың мазмұнын құрылымдау тәсілдері – студенттердің өз бетімен білім алуды ұйымдастырудың тең мүмкіндіктері, ынтымақтастығы, алуандығы анықталды.

Білім беруде жаңа технологияларды қолдану – қазіргі білім беру жүйесінің маңызды құралы.[2] Колледжде жаңа технологияларды енгізу білім беру процесінің барлық қатысушылары үшін жаңа мүмкіндіктер туғызады: қажетті ақпаратты іздеуге және қол жеткізуге уақытты қысқартады, студенттер өз бетімен жұмыстарды орындауға қосымша тиімді мүмкіндіктер алады.

Қазіргі әлемдік қоғам өзінің ақпараттық ортасының жағдайына тәуелді. Әр оқу орны да ақпарат ортасына ерікті емес, өйткені болашақта еңбек нарығында жақын және алыс шетелдерде бәсекеге қабілетті білім беруге тырысады [3].

Сапалы білім алу шартының бірі – біздің студент барлық қазіргі жабдықтарды, оқу құралдарын, жаңа технологияларды пайдаланып оқуға тиіс, сонда оның оқу еңбегі өнімділігін едәуір арттырады.

Сырттай оқитын студенттердің өз бетімен жұмысты ұйымдастыру бойынша әдістемелік ұсыныстар әзірленіп бекітілген. Әдістемелік ұсыныстарға университеттің оқу-әдістемелік жұмысы жөніндегі проректорының жақсы сын-пікір алынды.

Жарияланған еуропалық Қоғамдастықтың жорамалдары қосымша білім беру облысындағы колледждің стратегиялық мақсаттарын өзгерткізетін объективті үрдістерін көрсетеді және келесі бағыттарды анықтайды:

- адам өмір бойы білім алуға қамтамасыз ету;
- өз бетімен білім алу, тәрбиелеу және бағалау ролін арттыру;
- білім беру деңгейін арттыруға ынталандыру.

Бұл бағыттарды қалай жүзеге асыруға болады? Колледж университеттің құрылымдық бөлімшесі болғандықтан сырттай бөлімінде тиісті мамандық кафедрасы оқытушыларымен сабақ өткізу тәжірибеге алынған. Сабақтар аяқталғаннан кейін оқушылармен анонимді анкета жүргізіледі, бұнда ЖОО-да білім алуды жалғастыру туралы сауал бар. Оқушылар бұған мақұл деп жауап береді. Сонымен колледждің сырттай бөлімінің мақсаты- оқытушылар беретін білімдерін объективті бағалау. Университеттің оқытушылары өздерінің әдістерін қолданып оқушыларды білім алуды жалғастыруға ынталандырады. Сондай-ақ университеттің жетекші мамандары қорытынды аттестацияларға қатысады. Мұндай бірлескен жұмыстан оқушы да, оқу орны да ұтыста болады.

Сырттай оқу бөлімінде сабақ беретін оқытушылар сырттай оқу бөліміне тиісті пәндер бойынша қалыптастырылған оқу кешендерін ұсыну тиіс. Оқу кешендеріне курс бағдарламасы, теориялық және тәжірибелік материалдар, тест тапсырамалары, бақылау жұмыстарын орындауға арналған тапсырмалар бар. Сырттай оқитын студент өз бетімен білім алуда осы кешенді пайдалана алады.

Біз сырттай оқитын студентінің көмегіне оқу-әдістемелік кешенін пайдалану негізінде өз бетімен білім алуды ұйымдастыру үшін «Порфель» әзірленуде.

Кешен ақпараттың баспа көзінен, компьютерлік қолдаудан және әдістемелік материалдардан тұрады. Компьютерлік қолдау баспа оқу құралының қосымшасы болып табылады, ол компьютерлік диск, бұған жұмыс бағдарламасына сәйкес оқытушы жасаған пәндер бойынша теориялық материал, өздік жұмыстары бойынша әдістемелік нұсқаулар, тест, шығармашылық тапсырмалар кіреді. Жұмысты жетілдіру үшін бақылау жұмыстары электронды түрінде қалыптастырылады. Сонда сырттай бөлімі әдіскерінің уақыты үнемделеді.

Ақпараттық материалды кешендеу бойынша барлық жүргізілетін жұмыстар КИНЭУ сайтында көрсетілуі тиіс. Колледждің кез келген сырттай оқитын оқушылары Интернетті пайдаланып қажетті оқу-әдістемелік ақпаратты ала алады.

Білім беруді жаңартудың жетекші бағыты ақпараттандырудың белсенді процестеріне байланысты стратегиялы маңызды ресурсы ақпараттың ролін күшейту ақпараттық технологиялардың құралдарын тиімді пайдаланудың маңыздылығын арттырады. Ақпараттандыру құралдары сырттай оқитын студенттері үшін сапалы жаңа ой қалыптастыру құралының бірі,

табиғи аспабы болулары тиіс, оларды өзінің оқу және күнделікті қызметінде пайдалана алады. Бұл жағдайда мамандарды даярлауда жаңа әдістерді қолданатын оқытушылар құрамына ерекше роль беріледі.

Әдебиеттер:

1. Жайтапова А.А., Садвакасова З.М., Кабдолданова Б.А. «Білім беруді басқарудағы сапа менеджменті». Оқу құралы – Алматы, 2010.
2. Білім беру жүйесінде жаңа педагогикалық және ақпараттық технологиялар. Оқу құралы. п.ғ.д. Полат Е.С., «Академия» баспа орталығы 2000.
3. Қазақстан Республикасы Президенті Н.Ә.Назарбаевтің «Жаңа әлемдегі-жаңа Қазақстан» Жолдауы. Астана 2007.

Summary

The article is showed using informational technologies in educational activity, that enhance the quality of education.

ИННОВАЦИИ В ОБУЧЕНИИ ХОРЕОГРАФИИ, В УСЛОВИЯХ ПОЛИТИЧЕСКОЙ И ЭКОНОМИЧЕСКОЙ МОДЕРНИЗАЦИИ КАЗАХСТАНА

Сухова Ю.Е., Самалыкова С.М.

Казахстан, Костанайский педагогический колледж

Современная школа должна стать передовой площадкой в части информационных технологий, местом, где человек получает не только необходимые знания, но и проникается духом современного информационного общества. Без применения информационно-коммуникативных технологий (ИКТ) образовательное учреждение не может претендовать на инновационный статус в образовании. Ведь инновационным считается образовательное учреждение, широко внедряющее в образовательный процесс организационные, дидактические, технические и технологические инновации и на этой основе добивающееся реального увеличения темпов и объемов усвоения знаний и качества подготовки специалистов.

Слово «инновация» (от латинского «иннове») появилось в середине 17 века и означает вхождение нового в некоторую сферу, вживание в нее и порождение целого ряда изменений в этой сфере. Инновация – это, с одной стороны, процесс вновления, реализации, внедрения, а с другой – это деятельность по возвращению новации в определенную социальную практику, а вовсе – не предмет.

По мнению министра образования и науки Жансеита Туймебаева, внедрение современных технологий, обеспечение лучших условий для организаций образования и преподавательского состава, внедрение международных стандартов образовательных процессов являются стратегическими приоритетами для государства в области образования. «Мы высоко ценим сотрудничество с мировым ИТ-лидером – компанией Microsoft, который привносит опыт других стран и содействует углублению развития социально-экономической сферы», подчеркнул он.[1]

Происходящие в нашей стране социально-экономические и политические изменения, переход к рыночным отношениям – требуют обновления и совершенствования всей системы непрерывного образования и системы воспитания в целом. Следует отметить, что вопрос о роли образования в 21 веке является одним из актуальных, как в Республике Казахстан, так и во всём мире.

Интерактивные технологии активно входят в нашу жизнь, превращая обычное в необыкновенное. Они помогают каждому человеку максимально раскрыть свой творческий потенциал, стать более успешным в учебе и работе и просто сделать мир вокруг себя ярче. Внедрение ИКТ и информационных технологий в образование Правительством Казахстана заявлено, как приоритетное направление.